

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 2P/153/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7723203637
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Marianna Kertéssová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2024:7723203637.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Ing. Marianna Kertéssová, vo veci starostlivosti o mal. dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXXX/X, F., právne zastúpená: JUDr. Ján Kizivat, advokát, Sama Chalupku 6912/16C, Michalovce a otec F. B., nar. X.X.XXXX, bytom G. H. XXXX/XX, I., právne zastúpený: JUDr. Janka Martonová, advokátka, H. X, I., v konaní o nahradenie súhlasu otca s vystaňovaním mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Návrh matky C. D., nar. XX.X.XXXX na udelenie súhlasu namiesto otca F. B., nar. X.X.XXXX na vystaňovanie a zmenu obvyklého pobytu maloletej A. B., nar. XX.X.XXXX do zahraničia – Spolkovej republiky Nemecko z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka podala na tunajší súd návrh, v ktorom žiadala, aby súd namiesto otca udelil súhlas s vystaňovaním maloletej A. spolu s matkou do Spolkovej republiky Nemecko. Svoj návrh odôvodnila tým, že z partnerského vzťahu rodičov sa im dňa 17.9.2018 narodila maloletá A. B.. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 28.11.2019, č.k. 4P/34/2019-159 bola schválená rodičovská dohoda v zmysle ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Tunajší súd rozsudkom zo dňa 15.2.2023 č.k. 29P/53/2022-238 okrem iného styk otca s maloletou neupravil. Matka v súčasnosti žije v partnerskom vzťahu s D. J., nar. XX.XX.XXXX, pričom z tohto vzťahu sa dňa 14.03.2022 narodil mal. syn D. J.. Spoločne s partnerom, mal. synom D. a mal. Jasmínou žijú v spoločnej domácnosti v byte v F.. Z finančných, ale aj pracovných dôvodov bol partner matky nútený zamestnať sa v zahraničí, t.j. v Spolkovej republike Nemecko za účelom zabezpečiť lepšiu životnú úroveň celej rodine. Matka v súvislosti so vzťahom medzi mal. Jasmínou a partnerom matky považuje za potrebné uviesť, že ich vzťah je veľmi dobrý, sú na seba silne citovo naviazaní a odlúčením trpí celá rodina, predovšetkým však mal. deti. Matka uvádza, že z vyššie uvedeného dôvodu partner D. J. zabezpečil pre svoju rodinu, t.j. matku mal., mal. syna D., ale aj mal. Jasmínu zázemie a to bývanie, ale aj návštevu predškolských, resp. školských zariadení v mieste terajšieho prechodného bydliska partnera matky a to aj z dôvodu, aby nedošlo k pretrhnutiu väzieb medzi nimi, a aby ako rodina mohli žiť spolu a podieľať sa spoločne na výchove, výžive a vzdelávaní mal. detí. Matka uviedla, že prostredníctvom právneho zástupcu listom zo dňa 27.06.2023 požiadala otca mal. o udelenie súhlasu s vystaňovaním a zmenou obvyklého pobytu maloletej do cudziny s tým, že v predmetnej žiadosti otcovi matka ozrejmila dôvody, ktoré ju a jej terajšieho partnera viedli k takémuto rozhodnutiu. Taktiež otcovi mal. oznámila, že v prípade ak z jeho strany dôjde k udeleniu súhlasu a zo strany otca bude záujem o styk s mal. A., zo strany matky mal. a jej partnera bude takýto styk otca mal. s mal. dcérou A. zabezpečený v mieste ich pobytu v zahraničí, a to 2-krát v kalendárnom roku, t.j. napr. v jarných mesiacoch a následne v jesenných mesiacoch umožnia s

tým, že zároveň otcovi mal. oznámila, že otcovi mal. zabezpečia na vlastné náklady ubytovanie v mieste bydliska mal. v zahraničí, a to v dĺžke 3 až 5 dní, aby mohlo dôjsť k realizácii styku otca s maloletou. Matka otcovi oznámila, že v prípade pobytu matky spolu s rodinou na území SR takúto skutočnosť otcovi oznámi v predstihu, aby v prípade záujmu otca bolo možné realizovať styk otca s mal. A. aj na území SR. Zároveň matka otcovi mal. oznámila, že je ochotná zabezpečiť a realizovať aj styk otca s mal. dcérou A. prostredníctvom videohovorov a zároveň matka otcovi uviedla, že ho ako otca bude informovať o všetkých podstatných skutočnostiach týkajúcich sa mal. Jasmíny, ako tomu bolo aj doteraz. Na vyššie cit. žiadosť reagoval otec e mailovou správou zo dňa 18.07.2023, v rámci ktorej uviedol, že nesúhlasí s vycestovaním mal. Jasmíny do zahraničia. Matka mal. uvádza, že styk medzi mal. Jasmínou a biologickým otcom bol v r. 2023 realizovaný takto:

- dňa 15.02.2023 - otec navštívil dcéru v F. a stretnutie trvalo cca 10 minút (s dcérou sa otec mal. stretol z dôvodu, že v ten deň sa konalo pojednávanie, ktorého sa otec zúčastnil. - uskutočnené stretnutie

- dňa 24.03.2023 - sa mal uskutočniť styk otca s mal. dcérou v mieste bydliska mal. dcéry v F., avšak následne otec mal. styk zrušil z pracovných dôvodov - styk sa neuskutočnil

- dňa 09.04.2023 - sa uskutočnilo stretnutie otca mal. s mal. dcérou v meste Bardejov, a to z dôvodu, že matka mal. spolu s mal. deťmi navštívila svojich príbuzných v okolí mesta Bardejov, ktorú skutočnosť oznámila otcovi mal. a ten súhlasil s realizáciou styku - uskutočnené stretnutie trvajúce cca 1 hodinu

- dňa 25.05.2023 - sa mal uskutočniť styk otca s mal. dcérou v mieste bydliska mal. dcéry v F., avšak mal. dcéra bola chorá - styk sa neuskutočnil

- dňa 31.05.2023 - sa otec mal. stretol s mal. dcérou v mieste bydliska mal. dcéry

v Michalovciach - uskutočnené stretnutie trvajúce cca 1 hodinu, - dňa 02.07.2023 - sa otec mal. stretol s mal. dcérou v mieste bydliska mal. dcéry v Michalovciach - uskutočnené stretnutie trvajúce cca 1 hodinu

- dňa 09.07.2023 - sa uskutočnilo stretnutie otca mal. s mal. dcérou v meste Bardejov,

a to z dôvodu, že matka mal. spolu s mal. deťmi a svojim priateľom/druhom navštívila svojich príbuzných v okolí mesta Bardejov, ktorú skutočnosť oznámila otcovi mal. a ten súhlasil

s realizáciou styku - uskutočnené stretnutie. Matka mal. považuje za potrebné uviesť, že od posledného styku/stretnutia otca mal. s mal. dcérou A. dňa 09.07.2023, keď sa chcela matka mal. za účasti svojho priateľa/druha porozprávať s biologickým otcom mal. o udelení súhlasu so zmenou bydliska mal. dcéry v zahraničí, biologický otec mal. neudržal svoje emócie, začal hlasno kričať a vulgárne nadávať, sa mal. dcéra A. nechce stretávať so svojím biologickým otcom, bojí sa ho, o sa prejavuje plačom u mal. Jasmíny a odmietaním stretnutí a komunikácie s biologickým otcom.

2. Podaním zo dňa 9.10.2023 matka ozrejmila svoje majetkové a príjmové pomery (č.l. 30-32). V danom podaní uviedla, že poberá rodičovský príspevok na maloletého D., nar. XX.X.XXXX a to od 1.3.2022. Na obe maloleté deti poberá rodinné prídavky. V januári 2023 výška prídavkov na jedno maloleté dieťa predstavovalo sumu 60 €. Otec maloletej Jasmíny prispieva na jej výživu sumou vo výške 200 € mesačne. Súčasný partner matky D. J., nar. XX.X.XXXX je zamestnaný od 1.2.2023 v Hoteli SEELUST, na adrese Birgeer Rosenbrook, Strandstr. 8, 24321 Hohwacht s dohodnutým mesačným pracovným časom 130 hodín a hrubým príjmom/odmenou vo výške 12€/ 1 pracovná hodina. Čistý mesačný príjem partnera matky je cca 2.200 € (vrátane ďalších príplatkov a tringeltov). Nevyhnutné mesačné výdavky matky maloletej a rodiny na bývanie predstavujú cca sumu 643,96 €. Ďalšie nevyhnutné mesačné výdavky rodiny pozostávajú: náklady na stravu pre celú rodinu - 400 €, nákup PHM - 100 €, nákup hygienických potrieb - 65 €, čistiace a pracie prostriedky, dezinfekcia - 50 €, nákup oblečenia a obuvi - 200 €, výdavky na nákup plienok, vlhčených obrúskov, detskej kozmetiky pre maloleté - 80 €, výdavky na vitamíny a lieky pre maloleté deti, nákup stravy pre maloletého - 50 €. Spolu ďalšie nevyhnutné mesačné výdavky matky mal. a rodiny cca v sume 756,69 €. Mesačné výdavky na maloletú A. v MŠ: poplatok pre MsÚ Michalovce - 20 €, úhrada stravy pre Školskú jedáleň pri MŠ - 39,90 €, výučba anglického jazyka v MŠ - 10 €, poplatok na kultúrne vzdelávanie - 3 €, poplatok na mimoškolskú aktivitu - 16 €. Jednorazové, nepravidelné výdavky na maloletú: balíček hygienických a šk. potrieb pre MŠ 2 x ročne - 120 € ročne, poplatok pre triedny fond MŠ - 20 € ročne, poplatok pre školský fond MŠ - 20 € ročne, poplatok na nákup zošitov pre MŠ - 10 € ročne, poplatok na nákup učebnice angličtiny a pracovných zošitov pre MŠ - 30 € ročne, poplatok na školské výlety 2 x ročne - 40 € ročne, poplatok pre NefroSA s.r.o. zameranú na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia: ambulancia s odborným zameraním pediatria, nefrológia -

46 € jednorazovo. Spolu nevyhnutné mesačné výdavky na maloletú A. predstavujú cca sumu 462,75 € (bývanie 160 €+ stravovanie, hygiena a ďalšie 190 € + MŠ Vzdelanie 112,73 €).

3. Zo šetrenia pomerov v domácnosti matky na adrese jej bydliska zo dňa 2.10.2023(č.l.65-66), že matka býva s maloletou A., malolekým synom D. (1 a pol roka) a svojim partnerom, D. J., v trojizbovom byte. Inkaso aj ostatné platby uhrádza priateľ matky, taktiež hypotéku. Matka maloletej poberá rodičovský príspevok na maloletého D. vo výške 345,20€ a rodinné prídavky na dve maloleté deti vo výške 120 €. Priateľ matky pracuje od februára 2023 v Nemecku. Niekedy príde domov po 2 týždňoch, inokedy po 6 týždňoch. Výška jeho mzdy sa pohybuje v závislosti od počtu odpracovaných dní. Matka návrh odôvodňuje tým, že maloletá je citovo veľmi naviazaná na jej partnera, ktorého volá „tati“. Navyše, napriek skutočnosti, že zamestnávateľ priateľa matky ústretovo ponúkol rodine možnosť bývania vo svojom 4- izbovom apartmáne. Matka má už nezáväzne prisľúbenú aj prácu u toho istého zamestnávateľa. V čase styku a pobytu otca maloletej v Nemecku je spolu s priateľom ochotná hradiť a zabezpečiť otcovi maloletej ubytovanie na svoje vlastné náklady. Maloletá A. navštevuje materskú školu v Michalovciach. Reč maloletej A. je aj vo veku 5 rokov nezrozumiteľná. Pravidelne s maloletou matka navštevuje aj F. K. , logopedičku. Styk biologického otca maloletej so svojou dcérou bol doteraz realizovaný veľmi sporadicky. Trochu sa to zmenilo po poslednom súdnom konaní, ale matka uviedla , že väčšinu stretnutí otca s maloletou iniciuje ona sama v čase, keď ide k svojej rodine do Bardejova. Otec s maloletou nemá vytvorené silné citové puto. Maloletá sa na svojho otca nikdy nepýta, nespomína ho. Od posledného incidentu, kedy sa s ním matka a jej priateľ stretli na parkovisku v Bardejove, aby ho požiadali o súhlas vycestovať s maloletou a zmeniť jej adresu trvalého pobytu ho maloletá A. volá „zlý ujo“. Otec dieťaťa vtedy odmietol akúkoľvek konverzáciu s matkou dieťaťa ohľadom sťahovania, bol veľmi nervózny, kričal, čím vystrašil obe maloleté deti sediace v aute. Posledný styk otca s maloletou bol dňa 09.07.2023, vtedy došlo k spomínanému incidentu. Odvtedy matka dieťaťa udáva, že mal. Jasmínka otca nechce. Matka uvádza, že chcel prísť na styk osobne dňa 15.09.2023, ale mali vtedy naplánovaný rodinný výlet do Bojníc, preto k styku nedošlo. Matku nabádali k tomu, aby svoju dcéru podnecovala k stretávaniu s jej otcom. Zároveň, aby u maloletej uchovávala pozitívny obraz o otcovi. Taktiež bola nabádaná k tomu, aby maloletá A. vedela, kto je jej biologickým otcom, aby matka nedovolila maloletej nazývať svojho otca „zlý ujo“ .

4. Zo správy zo šetrenia pomerov v domácnosti otca dňa 9.10.2023 vyplynulo, že otec maloletej obýva dva a pol izbový byt, ktorý má prenajatý na neurčitú dobu. Spoločnú domácnosť tvorí otec, jeho priateľka a jej dospelá dcéra. Otec maloletej od 01.06.2023 prevádzkuje samostatnú zárobkovú činnosť v oblasti stavebníctva. Jeho mesačný príjem je cca 700 - 800,- eur. Z vyjadrenia otca vyplýva, že s návrhom matky na vysťahovanie a zmenu obvyklého pobytu ich dcéry nesúhlasí. Zdôvodňuje to tým, že s maloletou dcérou sa chce stretávať aj bez prítomnosti matky. Taktiež si chce maloletú brať k sebe do svojej domácnosti, zoznámiť ju so svojou rodinou. Ďalej nesúhlasí aj z dôvodu, že matka vedie maloletú k tomu, aby svojho otca oslovovala ujo. Túto skutočnosť počul niekoľkokrát v telefóne, keď si žiadal maloletú k telefónu a matka to maloletej oznámila spôsobom, že ju k telefónu volá ujo. Maloletá napriek tomu svojho otca oslovuje tata. Svoj vzťah s maloletou hodnotí ako dobrý. Vie, že maloletá ho má rada a na stretnutia s ním sa teší. Uviedol tiež, že doposiaľ nespozoroval, aby mal. dcéra odmietala s ním tráviť spoločný čas alebo, aby sa ho bála. Ďalej poukázal na to, že doposiaľ trávil s maloletou dcérou málo času, k čomu prispelo odsťahovanie matky s dcérou do iného okresu. Taktiež, že od narodenia maloletej až doteraz nebol s maloletou sám. Stretávanie s maloletou sa zväčša realizuje iba, ak príde matka spolu s maloletou na návštevu k svojím rodičom do obce Becherov, ale aj vtedy je iba v prítomnosti matky. S maloletou dcérou bol otec naposledy v osobnom kontakte v júli t. r., kedy matka maloletej prišla do miesta bydliska otca a žiadala o poskytnutie súhlasu na vysťahovanie maloletej do zahraničia. Otec s návrhom matky nesúhlasil a od toho času nebol v osobnom kontakte s maloletou a to aj napriek tomu, že matku maloletej o stretnutie s maloletou niekoľkokrát žiadal. V závere rozhovoru otec maloletej uviedol, že má obavu z toho, že po odsťahovaní sa mal. dcéry do zahraničia sa úplne preruší kontakt medzi ním a mal. dcérou.

5. Otec sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vyjadril k návrhu matky podaním zo dňa 19.12.2023 (č.l. 88-89) v ktorom ozrejmil svoju obavu, že udelením súhlasu by došlo k obmedzeniu jeho rodičovských práv a povinností v najvyššej možnej miere. Styk otca s maloletou doposiaľ nebol upravený. Napriek tomu, sa otec chce stretávať s maloletou častejšie a záujem o vnučku prejavujú aj starí rodičia. Matka nemá záujem, aby sa dieťa stretávalo s otcom. Otec zatiaľ nikdy netrúfol pár dní alebo víkend s dcérou bez prítomnosti matky, pričom dieťa dovŕšilo 5 rokov. Podľa neho matka

zlyháva vo formovaní rodičovského vzťahu, keďže maloleté dieťa nepripraví na styk, či sa ho pýta na to, či sa chce stretnúť s otcom resp. ho k tomu nemotivuje. Zároveň skutočnosť, že matka dovoľuje, aby maloleté dieťa oslovovalo súčasného partnera ocko považuje za neprípustné. Tvrdenie matky, že umožní otcovi v zahraničí styk dvakrát do roka po dobu 3- 5 dní nepovažujú za vierohodné, nakoľko v súčasnosti robí matka všetko pre to, aby sa dieťa s otcom nestretávalo. V predložennom návrhu zároveň absentujú skutočnosti týkajúce sa presnej adresy pobytu maloletej v zahraničí či adresa predškolského zariadenia. K návrhu neboli pripojené žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali dané skutočnosti. Poukázal na to, že záujmom maloletého dieťaťa je zachovanie väzieb s obidvoma rodičmi a ujma, ktorá by mohla vzniknúť udelením súhlasu je veľmi vážna, nakoľko otec má v živote maloletej nezastupiteľnú funkciu a je nenahraditeľným.

6. Vyššie spomenutým podaním otec ozrejmil aj svoje majetkové a príjmové pomery. Od 1.6.2023 je živnostníkom. V zimnom období v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok očakáva nižší príjem. Jeho nevyhnutné priemerné mesačné výdavky sú spolu vo výške 1340-1450 Eur: SIPO 420 €, strava - 250 - 350 €, ošatenia - 30 - 40€, hygienické potreby 15 €, dezinfekčné prostriedky - 15 €, telefón - 16 €, lieky, zdravotná starostlivosť - 15 €, výživné na maloletú Jasmínu - 220 €, výdavky súvisiace s podnikaním - odvody 85 €, nákup náradia - 7 - 100 €, úrazové poistenie (z výkonu povolania) - 25 € , nákup PHM v súvislosti s podnikaním - 150 €, nájom dopravného prostriedku - 20 €. Žije v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou, ktorá pracuje ako predavačka s mesačným príjmom 620 € -650 €. Nevyhnutné mesačné výdavky partnerky otca sú 450-500 € a pozostávajú z výdavkov na stravu v sume 200-250 €, ošatenie - 50-70 €, hygiena 15 €, telefón v sume 15 €, lieky, zdravotná starostlivosť 20 €, splátka pôžičky v sume 150 €

7. Matka sa k návrhu otca vyjadrila podaním zo dňa 8.1.2024 (č.l. 98) v ktorom uviedla, že v súčasnosti nie je možné zabezpečiť potvrdenie predškolského zariadenia v Nemecku, nakoľko takéto potvrdenie je možné vydať až po absolvovaní lekárskej prehliadky v SRN a takúto prehliadku bude možné zo strany maloletej A. absolvovať až v prípade, ak súd udelí súhlas s vystaňovaním maloletej A. do zahraničia. Partner matky je zamestnaný v Hoteli SEELUST Reštaurácia a momentálne býva v 2 - izbovom byte bezplatne, o čom svedčí priložené oznámenie vydané jeho zamestnávateľom z ktorého vyplýva, že v prípade príchodu do zahraničia bude s matkou maloletej podpísaná pracovná zmluva u toho istého zamestnávateľa a taktiež rodine partnera matky bude poskytnuté bývanie pre celú rodinu t.j. trojizbový byt s príslušenstvom na adrese XXXXX E. H., Dorfstrasse 28.

8. Zo šetrenia pomerov v domácnosti matky na adrese jej bydliska zo dňa 15.1.2024(č.l.87 – 89) vyplynulo, že po poslednom pojednávaní, ktoré vlastne ani neprebehlo, otec bez toho, aby matku informoval, šiel do materskej školy, ktorú maloletá navštevuje a dožadoval sa maloletej A.. Nakoľko to matke vopred neoznámil, tá nemala možnosť informovať ho o tom, že maloletá je chorá a škôlku v tom čase už pár dní nenavštevuje. Matka ďalej uviedla, že maloletá A. sa náhodou dozvedela, že „zlý ujo „bol za ňou v škôlke a hľadal ju . Keď to maloletá počula, veľmi začala plakať a trvalo asi 3 dni kým šla opäť do škôlky bez strachu, že tam „zlý ujo,, opäť príde. Následne si matka spomína, že otec dieťaťa sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne chcel dohodnúť na nejakom stretnutí, ale právny zástupca matky mu odpísal, že mal doposiaľ veľa príležitostí na to, aby sa s maloletou dcérou skontaktoval a nevyužil ani jednu. Od uvedenej doby, t.j. od novembra 2023 sa otec s maloletou dcérou nekontaktoval žiadnou formou. Neozval sa ani v čase Vianoc, nedožadoval sa osobného styku ani telefonického kontaktu. Aj matka maloletej uvádzala, že teraz už dlhšiu dobu neboli za rodinou v Bardejove, preto ani ona sama nemala priestor na to, aby sa mohol styk otca s maloletou uskutočniť. Matka uviedla, že otec má styk s maloletou v rozsudku určený iba za jej prítomnosti. Maloletá so svojim otcom nemá žiaden vzťah. Vídava ho veľmi zriedka, volá ho „zlý ujo,,... Maloletá má na svojho biologického otca zlé spomienky, pamätá si ako pri poslednom stretnutí veľmi kričal a hádal sa s jej mamou. Predtým údajne maloletá volala otca „ujo tata,,. Partnera matky volá „tati,, a s láskou o ňom rozpráva. Pri fotografii otca sa maloletá A. zamračila a s hnevom reagovala, že to je „zlý ujo,,. Keď uvidela potom fotografie (partnera matky), s nehou a láskou povedala, že je tam „tati,, a že tati je v práci. Od posledného šetrenia v rodine si kolízna opatrovníčka všimla, že reč maloletej sa zlepšila. Kolízna opatrovníčka sa od maloletej A. dozvedela, že „tati,, je v práci, ďaleko. Chýba jej. Na otázku kolíznej opatrovníčky či by sa Jasmínka hrala aj s „ujom tatom, keby prišiel na návštevu, maloletá po zvážení povedala, že áno. Neskôr však ešte počas rozhovoru, keď kolízna opatrovníčka opätovne spomenula „uja tata, maloletá A. sa zamračila a povedala, že to je „zlý ujo. Otec podľa matky nikdy nevyvíjal veľkú aktivitu na to, aby so svojou maloletou dcérou trávil čas, práve naopak, od matky dieťaťa očakával, že s maloletou

bude chodiť často do Bardejova a o svojom príchode ho bude informovať, resp. umožní mu realizovať styk s maloletou v tom čase. Matka dieťaťa to takto aj viackrát urobila, čo nemusela. Matka tvrdí, že oni s partnerom Jasmínke často hovoria o jej biologickom otcovi a nevyjadrujú sa o ňom negatívne, ale ona ho napriek tomu nechce.

9. Právny zástupca matky na pojednávaní dňa 31.1.2024 uviedol, že o povolenie súdu s vysťahovaním žiadajú z dôvodu, že v Nemecku majú matka a jej terajší partner vytvorené lepšie podmienky na život, čo dosvedčujú aj predložené doklady. Samotné vysťahovanie neohrozí rozvíjanie vzťahu medzi otcom a maloletým dieťaťom. Poukázali na nepravidelné realizovanie styku s tým, že od posledného incidentu je vzťah maloletej s jej otcom narušený. Matka by v Nemecku umožnila aj kontakt otca s dieťaťom a to v jarných a v jesenných mesiacoch so zaplatením niekoľkodňového pobytu. Matka taktiež plánuje navštevovať Slovensko, kde má svoju rodinu. Týmto vyššie uvedenými skutočnosťami matka preukazuje, že styku otca s maloletou nebude brániť a tým nedôjde k zhoršeniu ich vzťahu.

10. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní dňa 31.1.2024 uviedla, že vyhovením návrhu by došlo k narušeniu väzieb medzi otcom a maloletou, čo nie je v záujme dieťaťa. Vzťah medzi ním a maloletou sa zhoršil až oznámením nesúhlasu s vysťahovaním maloletej do zahraničia, nakoľko od tohto okamihu matka bráni styku tým, že nezdvíha telefón otcovi. Z predloženej pracovnej zmluvy partnera matky vyplýva, že jeho príjem dosahuje výšku okolo 1500 €. Partner čestným prehlásením dosahuje výšku jeho príjmu okolo 2000 Eur, čo pozostáva z nejakých tringeltov. Podľa nich tieto údaje ohľadom príjmu partnera matky nie sú pravdivé.

11. Matka na predmetnom pojednávaní uviedla, že návrh podali aj z dôvodu, že väzby medzi maloletou a jej otcom nie sú veľmi silné, keďže tam bolo veľké časové odlúčenie kedy sa nestretávali. Ďalšie stretnutia boli realizované z ich strany s tým, že matka sa jej snaží vysvetliť, že je to jej otec. Maloletá má zhoršený vzťah s otcom od momentu kedy sa otec dozvedel, žeby chceli vycestovať do zahraničia. Vtedy kričal a maloletá sa zľakla. Jeho kontakt s maloletou by však vysťahovaním nebol obmedzený. Mohol by sa s ňou stretávať tak ako doteraz. Boli by ochotní znížiť výživné. Jeho styk s maloletou bol prvotne upravený rozsudkom okresného súdu Bardejov s tým, že vtedy bývali u mamy a otec občas prišiel. Po presťahovaní do Michaloviec ich prišiel navštíviť 15.9. a potom už nevie ako to bolo, ale ubehlo tomu viac než rok čo sa videli. Maloletá spoznala jej partnera keď mala rok a 10 mesiacov. Vtedy sa stretávala aj so svojim otcom. Keď partner odchádza do Nemecka, malá to znáša ťažko a je nepokojná. Maloletej sa vždy snaží vysvetľovať aj prostredníctvom fotografií, že jej otec nie je jej ujo. So svojim otcom maloletá nechce rozprávať. Maloletú by otcovi na víkend nedala, pretože nemajú medzi sebou vytvorený vzťah.

12. Otec na predmetnom pojednávaní uviedol, že počas toho ako matka s maloletou bývali v Becherove prebiehal styk, tak ako bolo stanovené súdom. To bolo do troch rokov maloletej. Po ich odchode do Michaloviec nastala ročná odmlka. Potom začal chodiť častejšie a nebol problém. Stretli sa v Becherove aj počas Vianoc. Zlom nastal, keď mu matka oznámila, že chce s maloletou vycestovať do zahraničia a požiadala ho o súhlas, ktorý on odmietol dať. Vtedy sa nachádzali všetci na ihrisku a po odchode k autu sa matka začala s ním hádať a povedala mu, že on je maloletej ujom s tým, že si maloletú nebude kupovať. Keď volával matke, tak tá povedala, že sa ho maloletá bojí a tak jej už nechce volať. Súhlas na vycestovanie by dal len vtedy, kedy by videl, že matka vedie dcéru k rozvíjaniu ich vzťahu s tým, že by ju mohol brať na víkendy, na týždeň, na prázdniny, na Vianoce a tak by to bolo každý rok alebo rok a pol. Toho času však dieťa nevie poriadne ani po slovensky nie to učiť sa po nemecky.

13. Partner matky D. J. vo svojej výpovedi pred súdom uviedol, že maloletú A. berie ako svoju dcéru, medzi deťmi nerobí rozdiely. Odkedy ju začal voziť do škôlky začala ho oslovovať tatík, nakoľko takéto oslovovanie videla u iných detí. S matkou sa snažili vysvetliť maloletej, kto je jej otec, avšak nechcela to počuť. Z ich strany nikdy nebolo zakazované otcovi stretávať sa s maloletou. V Nemecku by žili v trojizbovom byte, ktorý by mu poskytol jeho zamestnávateľ. Bol sa dopytovať aj v predškolskom zariadení ohľadom Jasmínky, avšak je možné ju prijať až po lekárskom vyšetrení. Matka maloletej ma od jeho zamestnávateľa prísľub zamestnania. Mohli by tam byť tak 5 až 10 rokov. Otcovi maloletej sú s partnerkou ochotní zabezpečiť bývanie na 4-5 dní v hoteli jeho zamestnávateľa dvakrát ročne. Zároveň by boli ochotní znížiť výživné na polovicu s tým, aby si dokázal našetriť na svoje návštevy do Nemecka.

14. Starý otec maloletej zo strany otca B. B. vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že bol účastný na stretnutiach jeho syna s maloletou, avšak nikdy sa stretnutia neuskutočnili bez prítomnosti matky. U

starých rodičov maloletá ešte nebola. Uvedol, že matka sama jemu povedala, že by už mohla dať dcérku synovi na jeden, dva dni, na čo jej on povedal, že to mala urobiť už dávno. Vyjadril názor, že keď príde syn, tak debatujú o dcére, po nociach jeho syn nespí, lebo je to zlé, takisto on nespí, ani babka.

15. Súd vykonal dokazovanie aj výsluchom maloletej A..

16. Súd dňa 12.3.2024 (čl. 124 spisu) vypočul za prítomnosti kolízneho opatrovníka maloleté dieťa. Maloletá A. uviedla, že v nedeľu ju prišiel navštíviť ujo-tata, boli spolu v Dráčiku v Zemplíne. Vozila sa na formulke a delfínovi. Boli aj na koláčik. Bola s nimi aj mamka aj tatík aj ujo-tata. Tatík sa volá D.. Lúbi aj uja-tatu s ktorým bola na karnevale či na zmrzline. V nedeľu mu dala pusku a on sa tešil. Niekedy sa aj bojí ocka. Tatika by chcela mať doma, ale keď ide preč nie je smutná, pretože vie, že sa vráti. Aj si volajú večer. S ujom- tatom nechce telefonovať. Chcela by ísť do Nemecka a tam bývať. V nedeľu s ujom- tatom bolo dobre, ale už nechce byť s ním.

17. Zo šetrenia pomerov v domácnosti matky na adrese jej bydliska zo dňa 10.5.2024 vyplynulo, že osobne otec kontaktoval maloletú minulý víkend, kedy prišiel cca okolo 13-tej poobede a zdržal sa asi do 16:30 hod. Matka popísala, že styk sa realizoval prevažne na detskom ihrisku, niekde v blízkosti nákupného centra Lidl v Michalovciach. Na styku bola prítomná okrem maloletej a jej otca aj matka dieťaťa so svojim maloletým synom D.. Matka udáva, že na styk musela maloletú vopred pripraviť, resp. vplývať na ňu, aby so stretnutím súhlasila. Maloletá sa stretnutia najprv nechcela zúčastniť, matka jej uviedla, že pôjdu s „ujom“, ale ak sa jej nebude páčiť, tak pôjdu domov. Maloletá údajne sama spontánne uviedla, že dobre, ale žiadna puska ani postískanie. Matka však uviedla, že na ihrisku už bolo dieťa uvoľnené a sama matka si všimla, že v priebehu styku maloletá nakoniec tú pusku na líčko biologickému otcovi dala na jeho žiadosť. Nepáčilo sa jej, že otec dieťaťa s maloletou utekal vopred, ťahajúc ju za ruku a šepkal jej niečo, čo matka vyhodnotila tak, že mal zrejme potrebu hovoriť Jasminke niečo, čo ona počuť nemohla. Matka opakovane uvádzala, že ako veľký problém vníma celkovú komunikáciu medzi ňou a otcom maloletej. Otec údajne nevie riadne komunikovať. Aj v prípade, že si chce dohodnúť nejaké osobné stretnutie s maloletou, napíše matke iba či môže prísť. Následne ak matka odpíše, že môže, už sa neozve. Reaguje potom zas napríklad až s odstupom jedného týždňa, kedy opäť napíše, či môže prísť. Uvádza tiež ďalší príklad, kedy otec nepotvrdil svoje stretnutie a zrazu v nedeľu napísal okolo obeda, že príde o 13-tej, čo je z pohľadu matky neprijateľné. Maloletá pár krát odpovedala v zmysle, že uja tatu nechce, lebo ju vezme preč.... Na otázku či dala ockovi (ktorého volá ujo tata) pri nedávnom stretnutí pusku odpovedala, že nie, pusku nedala. Na to ju matka opravila, že ona videla, ako mu dala pusku na líčko, keď tu bol. Kolízna opatrovníčka sa ešte opýtala, či by mohol prísť niekedy opäť ocko pohrať sa s ňou („ujo tata,“), najprv uviedla, že nie, potom že áno môže. Na otázku, či by jej mal aj niečo priniesť, odpovedala, že lízatko.

18. Zo správy zo šetrenia pomerov v domácnosti otca dňa 16.5.2023(č.l.140-141) vyplynulo, že od posledného súdneho pojednávania sa s maloletou dcérou osobne stretol dva krát. Prvý krát dňa 10.03.2024 v F., avšak na styku bola po celý čas prítomná matka maloletej a jej partner. Po tomto stretnutí otec maloletej niekoľkokrát kontaktoval matku maloletej za účelom dohodnutia si ďalšieho styku s maloletou, avšak matka maloletej za každým otcovi maloletej oznámila, že ako rodina niekam idú. Druhé stretnutie otca s maloletou sa zrealizovalo dňa 05.05.2024 v Michalovciach. Celý styk sa realizoval opätovne v prítomnosti matky maloletej. Na styk s maloletou prišiel aj otcov otec- starý otec maloletej. Otec uviedol, že počas realizácie styku s maloletou boli na detskom ihrisku, kde žiadal matku maloletej, aby mu umožnila ísť s maloletou do nákupného centra LIDL, ktoré bolo od ihriska vzdialené cca 25 metrov, matka maloletej mu odpovedala, že s dcérou sám nikde nepôjde. Poukázal na to, že počas tohto stretnutia s maloletou mu na začiatku styku maloletá oznámila, že mu nemôže dať pusku, nemôže ho objasť, nemá si od neho vziať sladkosti ani hračky. Otec s touto informáciou konfrontoval matku, ktorá následne povedala maloletej, aby neklamala, pretože jej matka iba povedala, že príde ujo (otec maloletej) a maloletú zoberie. Otec maloletej tiež uviedol, že maloletá ho do posledného súdneho pojednávania oslovovala „ ujo“. Po pojednávaní ho oslovuje „ ujo tata “. Uvedol, že matkinho manžela oslovuje „ ocko “. Taktiež poukázal na to, že maloletá nebola doposiaľ v jeho domácnosti.

19. Právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní dňa 17.5.2024 uviedol, že matka umožňuje otcovi kontakt s maloletou, o čom svedčia viaceré uskutočnené videohovory. V prípade udelenia súhlasu s vystaňovaním sa matka zaväzuje, že bude umožnené otcovi stretávať sa s maloletou v Nemecku, čo

môže byť aj v rozhodnutí súdu. Poukázal na to, že maloletá sa k vycestovaniu do zahraničia vyjadrila a teda aj na jej názor by mal súd prihliadnuť.

20. Právna zástupkyňa otca na predmetnom pojednávaní uviedla, že zákaz vycestovania myslela ako neudelenie súhlasu matke vycestovať. Zdôraznila, že nie je správne, aby pri styku s dieťaťom bol prítomný aj partner matky s tým, že počas prechádzky za jednu ruku držal dieťa otec a za druhú partner matky. Je nepravdepodobné, žeby matka umožňovala styk otcovi v zahraničí, nakoľko aj toho času je stretávanie problematické.

21. Matka na danom pojednávaní uviedla, že maloletú motivuje, aby sa stretávalo s otcom a zároveň sa jej snaží vysvetliť ako má oslovovať jej otca. Všimla si, že maloletá nie je sama sebou, keď je s otcom.

22. Otec na danom pojednávaní uviedol, že videohovory trvajú niekedy 3 minúty inokedy aj 25 minút. Chýba mu, že s ňou nemôže chodiť na výlety a nemôže s ňou byť osamote. Neverí, že by mu matka dala vedieť, že sú s dieťaťom na Slovensku. V súčasnosti tu nemôže byť každý víkend, avšak každý druhý týždeň by tu mohol byť. Keby to bolo tak, že ju v piatok môže zobrať a v nedeľu vrátiť, nemal by s tým žiadny problém. Je to jeho sen. Myslí si, že doba potrebná na to, aby bolo maloletá schopná sa prispôsobiť na taký styk s otcom by bola tak pol roka.

23. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že je veľmi dôležité, aby sa väzba medzi otcom a dieťaťom upevňovala. Zároveň berú do úvahy aj to, že dieťa už teraz intenzívne prežíva odchody súčasného partnera matky z domácnosti, kedy sa opakovane vyjadrovalo, že chce ísť za tatíkom a že je smutná, keď nie je doma. Rozhodnutie ponechávajú na úvahe súdu, nakoľko nie je jednoznačné, čo viac dieťaťu pomôže a naopak ublíži.

24. Súd vec takto právne posúdil.

25. Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vyšťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

26. V zmysle čl. 5 zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

27. Pri rozhodovaní o nezhode rodičov je súd podľa ust. § 38 ods. 1 CMP povinný zistiť aj názor dieťaťa a prihliadnuť naň, ak je schopné vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť samostatne sa vyjadriť.

28. Podľa článku 3, ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa /uverejneného v oznámení Federálneho ministerstva zahraničných vecí v Zb. zákonov č. 104/1991/ záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými, alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi, alebo zákonodarnými orgánmi.

29. Podľa článku 3, ods. 2 Dohovoru, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a

povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov, alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robia preto všetky potrebné zákonodarné a správne opatrenie.

30. Podľa článku 3, ods. 3, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia, aby inštitúcie, služby a zariadenia zodpovedné za starostlivosť a ochranu detí zodpovedali štandardom ustanoveným kompetentnými úradmi, najmä v oblastiach bezpečnosti a ochrany zdravia, počtu a vhodnosti svojho personálu, ako aj kompetentného dozoru.

31. Podľa článku 12, ods. 1 Dohovoru, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca veku a úrovni.

32. Podľa článku 12, ods. 2 Dohovoru, za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo, v každom súdnom, alebo správnom konaní, ktoré sa ho týka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu, alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

33. Právo rozhodovať o záležitostiach maloletého dieťaťa zásadne patrí obom rodičom. Ak sa rodičia nedohodnú o podstatnej záležitosti týkajúcej sa osoby maloletého dieťaťa alebo jeho majetku v rámci výkonu svojich rodičovských práv a povinností, rozhodne súd na návrh jedného z rodičov, a to len v prípade, ak ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností. Bežné záležitosti týkajúce sa maloletého dieťaťa je oprávnený rozhodnúť ten z rodičov, u ktorého sa dieťa momentálne nachádza. Pod bežnými záležitosťami sa rozumejú tie, ktoré vznikajú pri uspokojovaní každodenných potrieb dieťaťa. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. I keď je ktorýkoľvek z rodičov, ak je spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu a nebol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností, zákonným zástupcom svojho dieťaťa, neznamená to, že by vo všetkých prípadoch stačilo, aby dieťa zastupoval jeden z rodičov bez toho, aby bol druhý rodič dopytovaný na jeho názor. Ak ide o podstatnú vec, je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s prejavom zastupujúceho rodiča súhlasí. Pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, sú dané podmienky pre postup podľa ustanovenia § 35 Zákona o rodine. Takže v prípade, ak dôjde medzi rodičmi k nezhode o tom, čo je skutočný záujem dieťaťa, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. V zmysle § 35 Zákona o rodine sa za podstatné záležitosti sa vždy považuje vystaňovanie maloletého do cudziny, správa jeho majetku, štátne občianstvo maloletého dieťaťa, udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, príprava nabudúce povolanie alebo zmena mena či priezviska maloletého. Ide však len o demonštratívny výpočet, a teda nevyklučuje to, že súd posúdi ako dôležitú otázku tiež inú otázku súvisiacu s maloletým dieťaťom.

34. Pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých musí súd rešpektovať základné zásady, na ktorých je založený Zákon o rodine. Jednou zo základných zásad Zákona o rodine, je aj zásada vyjadrená v článku 5, v zmysle ktorej záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých vyplýva nielen zo zákona, ale aj z početných medzinárodných dokumentov, ktorými je Slovenská republika viazaná povinnosť dôsledne rešpektovať, chrániť a najmä prihliadať na záujmy maloletého dieťaťa. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

35. Žiada sa uviesť, že pojem „najlepší záujem maloletého dieťaťa“ nie je v platnej právnej úprave definovaný a ani nemôže byť z dôvodu, že najlepší záujem dieťaťa musí skúmať súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 5Cdo/168/2021 z 24. februára 2022 poukázal na judikatúru ESLP, v zmysle ktorej je najlepší záujem dieťaťa definovaný cez perspektívu osobnostného rozvoja dieťaťa a závisí od rôznorodých individuálnych okolností, veku dieťaťa, jeho stupňa vyspelosti, prítomnosti alebo absencie rodičov, faktorov jeho prostredia a skúsenosti. Vyslovil tiež názor, že potreba rovnocennej starostlivosti rodičov o dieťa je nespochybniteľná, avšak neznamená, že by obaja rodičia mali osobnú starostlivosť dieťaťa vykonávať v rovnakom rozsahu. To by znamenalo spochybnenie zverenia dieťaťa do inej starostlivosti ako striedavej. Rovnocenná starostlivosť znamená, že rodičia sú si vo vzťahu k dieťaťu rovní a obaja majú rovnaké práva rozhodovať

o jeho výchovných potrebách, rozhodnutie žiadneho z nich nie je uprednostnené a obaja rodičia majú vo vzťahu k dieťaťu rovnaké postavenie. Pri hodnotení a vymedzení najlepšieho záujmu dieťaťa sa však žiada zamerať v prvom rade na dieťa samotné, jeho záujmy a nie na záujmy rodiča.

36. Základom pre rozhodovanie súdu bola skutočnosť, že rodičia maloletej A. sa nevedeli zhodnúť na otázke vysťahovania a zmeny obvyklého pobytu u maloletej. Matka otca požiadala o súhlas s vysťahovaním maloletej do Nemecka z dôvodu, že sa tam chcú presťahovať spolu s partnerom, ktorý tam pracuje aj s ich spoločným synom a maloletou A.. Partner matky mal. Jasmíny tam zabezpečil pre nich zázemie, návštevu predškolských i školských zariadení pre deti, ubytovanie. Súdu predložili aj potvrdenia od zamestnávateľa o zabezpečení bývania... Partner matky pán D. J. spolu s matkou dieťaťa chce, aby spolu fungovali ako rodina, aby mohli spolu žiť a podieľať sa na výchove, výžive a vzdelávaní maloletých detí. Treba zároveň uviesť aj to, že deti ako súrodenci majú vzájomne dobrý súrodenecký vzťah. (súd poukazuje na výsluch maloletej A. zo dňa 12.3.2024 (č.l.125), kde uviedla, že najviac na svete ľúbi mamku, tatíka a bračeka.)

37. Argumentácia matky spočívala v tom, že pokiaľ bývala ešte u mamy v Becherove (č.l.96), tak otec občas prišiel za dcérou, bolo to upravené párnym a nepárnym týždňom, jeden týždeň mal otec 3x stretnutie a druhý týždeň asi dvakrát. Bolo obdobie, kedy mal otec záujem a obdobie, kedy aj nemal záujem chodiť za dcérou. Keď sa presťahovali do Michaloviec, tak ich prišiel navštíviť 15.9 a potom už nevie presne ako to bolo, ale ubehlo tomu viac než rok, čo sa videli. Stretnutia otca s dcérou počas roka 2023 z pohľadu matky prebehli takto: 15.2.2023 cca 10 minút, 24.3.2023 sa neuskutočnil, 9.4.2023 stretnutie trvalo 1 hodinu, 25.5.2023 styk sa neuskutočnil, 31.5.2023 stretnutie trvalo 1 hodinu, 2.7.2023 stretnutie trvalo 1 hodinu, 9.7.2023 otec sa stretol s dcérou v Bardejove. Od posledného stretnutia otca s dcérou dňa 9.7.2023, keď sa chcela matka rozprávať s biologickým otcom o udelení súhlasu so zmenou bydliska dcéry v zahraničí, tak otec podľa jej vyjadrenia neudržal emócie, začal hlasno kričať, odvtedy sa mal. dcéra nechce stretávať so svojim otcom, bojí sa ho, čo sa prejavuje plačom a odmietaním stretnutí a komunikácie s otcom. Uviedla taktiež, že komunikácia s otcom dieťaťa je problematická.

38. Argumentácia otca (č.l.100) bola založená na tom, že od kedy sa dcéra narodila do tých troch rokov, keď ešte matka s dcérou bývali v Becherove, chodil tak, ako mu bolo stanovené súdom. Dcéra utekala, už keď videla auto. Incident sa stal, keď mu matka nepovedala, že idú do Michaloviec, matka mu tú skutočnosť nedala vedieť. Bola tam odmlka rok, to priznal. Fungovalo to až do momentu, kedy nedal súhlas s vycestovaním maloletej dcéry. Uviedol, že si budoval vzťah, keď bývali ešte v Becherove, potom v Michalovciach si musel nanovo budovať vzťah s dcérou, fungovalo to, no pokazilo sa to incidentom kvôli neudelenému súhlasu s vysťahovaním do Nemecka. Otec jednoznačne uviedol, že nechce, aby dcéra odišla do Nemecka, chce byť so svojim dieťaťom. S vysťahovaním by súhlasil jedine v prípade, že by matka viedla dcéru k nemu, vychovávala ju tak, aby ju mohol brať na víkendy, na Vianoce a mal by to tak zaužívané rok alebo rok a pol. Dcéra by mala 7-8 rokov, vie, kto je jej otec, vedia sa porozprávať, tak by nemal problém. Vie však, že keď odídu preč, dcéru už neuvidí. Vyjadril sa ešte ku komunikácii s matkou, že keď zavolať, tak mu matka povedala, že malá sa bojí, že s ním volať nebude. Nie je si vedomý toho, že by nejako zvyšoval hlas.

39. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia mal. dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Rodičovské práva a povinnosti k mal. dieťaťu boli upravené rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/34/2019-159 zo dňa 28.11.2019, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal platiť výživné na dieťa v sume 100 Eur mesačne a rodičia sa dohodli na úprave styku otca s maloletou, za prítomnosti matky. Naposledy o rodičovských právach a povinnostiach bolo rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 29P/53/2022-38 zo dňa 15.2.2023, kedy súd medzi rodičmi schválil rodičovskú dohodu ohľadne zvýšenia výživného na maloletú A. a styk otca s maloletou súd na žiadosť rodičov neupravil. Matka žije v spoločnej domácnosti s Jasmínkou, so svojim novým partnerom, s ktorým vychovávajú spoločne ich mal. dieťa. Otec sa s dieťaťom stretáva, i keď kontakt je čiastočne obmedzený aj v dôsledku vzdialenosti bydlísk oboch rodičov.

40. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia mal. dieťaťa majú rozdielny postoj k predmetnej veci - vysťahovaniu sa mal. dieťaťa do Spolkovej republiky Nemecko. Trvalé vysťahovanie dieťaťa z jeho pôvodného domova je vždy zásadnou zmenou v živote dieťaťa, keďže spolu s vysťahovaním dochádza nielen k zmene domova, ale aj k obmedzeniu osobného kontaktu s

druhým rodičom, ostatnými príbuznými, kamarátmi, dochádza k zmene školy a lekárov. Dieťa sa musí adaptovať na nové sociálne pomery, iný jazyk a iné zvyklosti. Záujem mal. dieťaťa je prvou podmienkou trvalého vystaňovania dieťaťa. Otec poukazoval na možnosť riadnej realizácie styku s mal. dieťaťom, na podieľaní sa na starostlivosti o dieťa a plnenie si základných rodičovských povinností. Otec ako základnú vec, pre ktorú nesúhlasí s vystaňovaním sa mal. dieťaťa uvádzal práve skutočnosť problematického styku s maloletou v mieste jej bydliska a samozrejme vzdialenosť bydlísk oboch rodičov. Navyiac, styk sa realizuje za prítomnosti matky, čo v prípade veku maloletej (5 rokov) je zvláštne, napriek tomu, že v poslednom rozhodnutí tunajšieho súdu zo dňa 15.2.2023 súd styk na žiadosť rodičov neupravil. Styk otca s maloletou prebieha aj za prítomnosti partnera matky, pokiaľ je na Slovensku. Takúto formu stretávania sa otca s maloletou dcérou súd nepovažuje za vhodnú a už vôbec nie za takú, ktorá zohľadňuje najlepší záujem maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa môže len ťažko vyvíjať a rysovať vzťah medzi otcom a maloletou dcérou, ktorý je krehký a akákoľvek udalosť či nepriaznivá situácia ho môže narušiť. Navyiac, na poslednom stretnutí 11.- 12.5.2024 (šetrenie ÚP zo dňa 14.5.2024) sa matke nepáčilo, že otec dieťaťa s maloletou utekal vopred, šepkal jej niečo do ucha, čo matka vyhodnotila negatívne, okrem iných vecí. Je zjavné, že matka pristupuje ku vzťahu otec – dcéra veľmi nedôverčivo, dáva otcovi dieťaťa najavo, že to, ako on postupuje pri styku s dcérou nie je podľa jej predstáv, že nerobí veci úplne správne. Avšak v tomto veku má aj otec právo byť so svojou dcérou bez prítomnosti matky a spôsob, ako bude tráviť čas je na vzájomnej dohode ich oboch. Ďalšia skutočnosť, na ktorú súd musí poukázať je to, že dieťa oslovuje biologického otca oslovením „ ujo“, „ujo-tata“. Zo šetrenie Úradu práce, soc. vecí a rodiny Bardejove (č.l.69) súd zistil, že matka vedie maloletú k tomu, aby svojho otca oslovovala „ujo“. Túto skutočnosť otec počul viackrát v telefóne, keď si žiadal maloletú a matka to Jasmínke oznámila spôsobom, že ju volá ujo. Matka uviedla v rámci pojednávania, že maloletá ho volať inak nechce a že sa jej to snažila vysvetliť.(č.l.96) Zo šetrenie Úradu práce, soc. vecí a rodiny Michalovce zo dňa 13.10.2023 (č.l.65) súd zistil, že kolízna opatrovníčka nabádala matku k tomu, aby svoju dcéru podnecovala k stretávaniu s jej otcom a aby u maloletej uchovávala pozitívny obraz o otcovi a aby ju nabádala k tomu, aby maloletá A. vedela, kto je jej biologickým otcom a nedovolila maloletej nazývať svojho otca „zlým ujom“. Z posledného šetrenia Úradu práce, soc. vecí a rodiny Michalovce zo dňa 14.5.2024 (č.l.136) súd zistil, že pani D. po výzve kolíznej opatrovníčky, aby bola úprimná, priznala, že v súčasnej dobe už ona sama neiniciuje stretnutia ani telefonáty otca a maloletej, nevie otcovi odpustiť veľa vecí, ktorých sa v minulosti dopustil. Partnera matky Jasmínka naopak oslovuje tatík, prejavuje mu priazeň, má ho rada, vníma ho ako svojho otca. . Súd v tejto situácii má za to, že je úlohou predovšetkým matky (no nielen jej) viesť dieťa k tomu, aby viac inklinovalo k biologickému otcovi, pretože je vo veku, kedy je naviazané na matku, stretávania sa s otcom je potrebné zintenzívňovať a riešiť aj bez prítomnosti matky. To je však aj na iniciatíve otca.

41. Súd má za to, že výchovné, rodinné prostredie a celkové zázemie u matky, je svojimi podmienkami pre starostlivosť o maloleté dieťa priaznivé. Matka spolu so svojim partnerom vytvorila pre Jasmínku harmonické prostredie, uvedené je zjavné aj z výpovede matky, jej partnera D. J. (č.l.102 , 103: „ V našej domácnosti fungujeme ako štandardná rodina. Sme vždy spolu. Naše deti spolu veľmi dobre vychádzajú. A. A. beriem ako svoju dcéru, nerobím žiadne rozdiely. Každú noc ju máme pri sebe a len sa líška s tatíkom. Je proste moja.“). Príjem partnera matky je cca 2000 eur mesačne. Súdu bola doložená aj fotodokumentácia mal. Jasmínky v rodine matky a jej partnera v rôznych životných situáciách. (č.l.123). Matka (výpoveď č.l.96) je toho názoru, že väzby medzi otcom a dcérou nie sú nijako silné. Bolo tam veľké časové odlúčenie. Potom prišlo k nejakým stretnutiam, ktoré boli realizované aj z jej strany. Snažili sa malej vysvetliť, že je to jej otec, no ona to začala odmietať od posledného stretnutia, kedy sa zľakla. (išlo o situáciu, keď otec odmietol dať súhlas s vystaňovaním). Je toho názoru, že otca neobmedzia v stretávaní, ak odídu do Nemecka, teraz boli stretávania tak možno 6x do roka. Navyše mu ponúkli dvakrát do roka pobyt v Nemecku v trvaní 4-7 dní, ktorý bude financovať matka s partnerom ako aj zníženie výživného na 100 eur, aby mu to vynahradiť cestovné. (č.l.99). Dieťa si vytvorilo vzťah s partnerom matky, mala v ňom mužský vzor, začala ho volať tatík. Dieťa zle znáša fakt, keď partner matky odchádza. Spolu s partnerom majú vytvorené v Nemecku podmienky, ubytovanie (č.l.112-118), matka prostredníctvom právneho zástupcu doložila súdu fotokópiu úradného potvrdenia registrácie partnera matky pre účely bývania, fotokópiu nájomnej zmluvy medzi nájomcom partnerom matky a prenajímateľom, fotodokumentácia prenajatého bytu). Okrem toho z oznámenia zamestnávateľa partnera matky(č.l.99) vyplýva, že v prípade príchodu do zahraničia bude s matkou podpísaná pracovná zmluva u toho istého zamestnávateľa s hrubou mzdou cca 1500 eur a rodine bude poskytnuté bývanie pre celú rodinu v dome pri jazere.

42 . Pokiaľ ide o samotné maloleté dieťa, zo šetrenia Úradu práce, soc.vecí a rodiny Michalovce zo dňa 13.10.2023(č.l.65-66) súd overil , že dieťa vykazuje vo svojom správaní a momentálnom vývine znaky, maloletá má ďalšie zdravotné problémy, pre ktoré s ňou matka realizuje viaceré vyšetrenia. Reč maloletej A. je aj vo veku 5 rokov nezrozumiteľná. Pravidelne s maloletou matka navštevuje logopedičku. Reči maloletej rozumie po väčšine iba jej mama. Zo šetrenie úradu práce Michalovce, zo dňa 30.1.2024 súd zistil, že od posledného šetrenia v rodine si kolízna opatrovníčka všimla, že reč maloletej sa zlepšila, nie je jej ešte všetko rozumieť, ale veľa vecí vedela pekne povedať sama. Z posledného šetrenia úradu práce Michalovce zo dňa 14.5.2024(č.l.135-137) súd zistil, že A. sa po celú dobu šetrenia hrala a bláznila, bola veľmi živá , bezprostredná, bola hyperaktívna, na otázky kolíznej opatrovníčky veľmi nereagovala. Na otázku kolíznej opatrovníčky odpovedala, že „uja tatu nechce, lebo ju vezme preč...“, na otázku, kto jej to povedal neodpovedala. Dieťa bolo nesústredené, striedalo aktivity. Na kolíznu opatrovníčku sa hneď po príchode vyslovene „vrhla“, silno ju objímala, ľahla si jej na kolená, reagovala až neprímerane, dávala jej frčky na líce, čo bolo bolestivé a neprijemné, až na upozornenie matky prestala. Z výsluchu maloletej A. zo dňa 12.3.2024 (č.l.124-125) súd zistil, že obdobne ako pri šetrení kolíznu opatrovníčkou bola Jasmínka živá, bezprostredná, na fotky s otcom reagovala pozitívne, že bolo fajn, neskôr sa už o ňom nechcela baviť. Do popredia vystupoval vzťah Jasmínka, mamka, braček a tatík. (partner matky). Uviedla, že by chcela ísť za D. do Nemecka.

43. Podľa názoru súdu, problémom je najmä komunikácia rodičov navzájom, čo sa premieta následne aj do toho, ako je realizovaný styk otca s maloletou (absencia včasného dohodnutia si termínu zo strany otca a následné nevyhovenie zo strany matky, prípadne nepotvrdenie príchodu otca po tom, čo sa ozve matke a pod.). Matka uviedla, že otec nikdy nevyvíjal veľkú aktivitu na to, aby so svojou dcérou trávil čas, naopak od matky očakával, že s maloletou bude chodiť do Bardejova a bude ho o príchode informovať. Navyše uvádza, že komunikácia s otcom je problematická. Na druhej strane otec interpretuje komunikáciu s matkou tak, že je to skôr o písaní, keď aj zavolať, tak mu matka povedala, že malá sa bojí, že s ňou volať nebude. (situáciu skomplikoval „incident“ zo dňa 9.7.2023, kedy sa s otcom stretli matka a jej priateľ na parkovisku v Bardejove, aby ho požiadali o súhlas s vyťahovaním. Otec odmietol konverzáciu s matkou , bol nervózný, kričal, čím vystrašil maloletú. Odvtedy ho Jasmínka volá „zlý ujo.“. (č.l.65,66 šetrenie úradu práce Michalovce 13.10.2023). Od toho júla 2023 s dcérou nebol, pretože keď sa aj pokúšal ozvať, tak ho reakcia matky odradila. Vyjadril nedôveru v to, že by mu zabezpečovali ubytovanie v Nemecku, neverí matke. Starý otec zo strany otca vo svojej výpovedi uviedol, že sa stretávali sa s vnučkou len vtedy, keď išiel so synom ako šofér, nemohli ísť do domu, len vonku čakali. Matka stále chodila za nimi, zo začiatku to bolo dobré, fungovalo to, od odmietnutia súhlasu sa to zmenilo k horšiemu. Uviedol, že sa kvôli tomu trápia, Jasmína bude mať 6 rokov a vzťah je zlý. Ešte u nich ako starých rodičov nebola. (č.l.106).

44. Súd má za to, že v záujme maloletej A. je žiť v stabilnom, harmonickom prostredí. Najlepší záujem dieťaťa musí však súd skúmať vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu. V danom prípade matka maloletej A. pristúpila ku kroku, kedy sa rozhodla, že spolu so svojim terajším priateľom, s ktorým má už aj maloletého syna sa presťahujú do Nemecka, kde majú zabezpečené podmienky pre život. Súd mal za preukázané, že prácu, finančné pomery, ubytovanie ako aj riešenie predškolského či školského zariadenia pre deti majú zabezpečené. (bod 41 odôvodnenia). Partner matky má v Nemecku stabilnú prácu s príjmom cca 2000 eur, prácu pre matku zabezpečil taktiež s hrubým príjmom cca 1500 eur. Matka má navyše s partnerom maloletého syna, takže počas neprítomnosti partnera musí zvládať starostlivosť o obe deti viacmenej sama. Navyše, maloletá A. je naviazaná na partnera matky, ktorého nazýva tatíkom, vníma ho ako svojho otca. Odlúčenie s ním podľa tvrdenia matky znáša zle. Matka je toho názoru , že odchodom do Nemecka otec nebude obmedzovaný v stretávaní sa s dcérou, pretože nikdy veľkú aktivitu v tomto smere nevyvíjal, okrem toho ponúkli otcovi možnosť dvakrát do roka navštíviť dcéru s tým, že mu uhradia náklady spojené s cestou a ubytovaním po dobu 4-7 dní a zníženie výživného na 100 eur, aby si vykryl výdavky s tým spojené. Otec však situáciu vníma úplne inak, je presvedčený, že odchodom dcéry by došlo k prerušeniu väzieb medzi nimi nenávratne , jeho dochádzanie do Nemecka vidí problematicky, vyjadril obavy, že by svoju dcéru neuvidel. Vyjadril nedôveru matke ohľadne poskytnutia bývania a preplatenia nákladov. Vyhodnotiac uvedené má súd za to, že v prvom rade je v záujme dieťaťa rovnocenná starostlivosť , čo znamená, že rodičia sú si vo vzťahu k dieťaťu rovní a obaja majú rovnaké práva rozhodovať o jeho výchovných potrebách, rozhodnutie žiadneho z nich nemá byť uprednostnené a obaja rodičia majú vo vzťahu k dieťaťu rovnaké postavenie. Matka sa o dieťa stará od narodenia, preto je dieťa na ňu citovo naviazané a chce žiť tam, kde žije jej

matka a rodina, ktorú si matka po rozchode s otcom dieťaťa vytvorila, pretože je na ňu zvyknutá. Súd však vidí veľké rezervy v správaní sa matky vo vzťahu otec – dcéra, tým, že A. je na matku naviazaná, je potrebné, aby v prvom rade sa matka snažila pochopiť, že je jej úlohou viesť dieťa k tomu, aby dobre poznala svojho biologického otca (čo napokon samotná kolízna opatrovníčka matke vysvetľovala (bod 40 odôvodnenia) a vyvíjala aj ona sama aktivity vedúce k zlepšeniu ich vzťahu. Súdu je jasné, že aktivita matky po tej dobe a všetkých okolnostiach upadla, avšak pokiaľ ona sama si tieto skutočnosti neuvedomí, ťažko môže dôjsť k zlepšeniu situácie a prelomeniu vzťahu otec - dcéra na tú pozitívnu stranu. Podľa názoru súdu je neprimerané, aby dieťa oslovovalo biologického otca „ujom“ či „ujom-tatom“, i keď matka vysvetlila, že dieťa otca oslovovať inak nechce. V tomto štádiu, keď má dieťa 5 rokov má súd za to, že je vo veku, kedy sa na ich vzájomnom vzťahu otec – dcéra za výdatnej pomoci a podpory matky pracovať dá, samozrejme za iniciatívy otca. Tu súd musí na druhej strane uviesť, že zlyhávania v stretávaní sa otca s dcérou majú svoje dôvody aj na strane otca. Vzdialenosť bydlísk oboch rodičov je len skutočnosťou, s ktorou je potrebné sa vysporiadať, avšak iniciatíva otca musí byť oveľa intenzívnejšia, len postupným, systematickým zblížovaním sa s dcérou je možné dospieť k pozitívnemu výsledku. O udržiavanie vzťahu s dcérou je potrebné sa snažiť všemožne. Základom je však vecná komunikácia rodičov. Obavy otca, ktoré vyjadril zo straty väzby s Jasmínkou nepovažuje súd za prehnané a neodôvodnené. Stabilné harmonické prostredie ktoré je schopný vytvoriť partner matky a matka samotná je určite veľkou výhodou do budúcnosti pre maloletú A., ako i možnosti štúdia či života v zahraničí, avšak v prvom rade musí byť zastabilizované prostredie doma na Slovensku a vyriešená otázka vzťahu otec - dcéra ako i stretávanie sa. Otec javí záujem o dcéru, chce sa s ňou stretávať, vidieť ju vyrastať, podieľať sa na svojich právach a povinnostiach. Ponuku matky na uhradenie nákladov otca s pobytom v Nemecku 2x ročne súd nepovažuje za dostatočné a také, ktoré by bolo v záujme maloletej A.. Výpoveď maloletej súd vzhľadom na jej vek a mentálnu vyspelosť nepovažoval za rozhodujúcu. Okrem toho, je potrebné poukázať i na to, že dieťa rozhodne nie je pripravené na vycestovanie ani po jazykovej stránke, zo šetrenie Úradu práce, soc. vecí a rodiny i zo samotného výsluchu maloletej je zjavné, že reč maloletej A. je aj vo veku 5 rokov nezrozumiteľná. Pravidelne s matkou navštevuje logopedičku. Reči maloletej rozumie po väčšine iba jej mama. I keď sa to zlepšuje, je potrebné na tom pracovať a zdokonaľovať sa. V prvom rade je dôležité, aby ovládala rodnú reč spôsobom, ktorý je primeraný jej veku a mentálnej zrelosti. Pri hodnotení a vymedzení najlepšieho záujmu dieťaťa sa preto žiada zamerať v prvom rade na dieťa samotné, jeho záujmy a nie na záujmy rodiča.

45. Na základe všetkých uvedených skutočností má súd za to, že nie sú splnené podmienky pre udelenie súhlasu namiesto otca na vystaňovanie matky do Spolkovej republiky Nemecko spolu s mal. dieťaťom a to aj v prípade, že matka má zabezpečené základné potreby pre dieťa aj v Spolkovej republike Nemecko. V čase rozhodovania súdu neboli zistené také okolnosti, ktoré by odôvodňovali záujem maloletej na vystaňovaní sa, skôr tu súd vidí záujem na strane matky. Možné obavy otca zo straty väzby s maloletou pre vzdialenosť bydliska otca a plánovaného bydliska dieťaťa približne 1167 km súd považuje za dôvodné. Vytrhnutie maloletej z prirodzeného prostredia, v ktorom sa toho času nachádza by zároveň negatívne ovplyvnilo postupné rozvíjanie jej vzťahu so svojim otcom. Maloleté dieťa má právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Otec má záujem byť s dieťaťom v kontakte, dieťa si na neho zvyklo a styk sa realizoval, i keď nie za podmienok, ktoré možno označiť ako ideálne či uspokojujúce obe strany. Takýto spôsob fungovania, predpokladajúc pravidelné cestovanie do Nemecka, významne obmedzí rozsah a spôsob starostlivosti otca o dieťa. Súd nepochybuje o tom, že možnosti zamestnania, lepšieho bývania či vzdelávania sú v Spolkovej republike Nemecko lepšie, avšak z hľadiska záujmu maloletej A. tieto nie sú v tejto chvíli rozhodujúce. Oveľa dôležitejšie je, aby si otec s maloletou utužil svoj vzťah, tento rozvíjal, nakoľko on bude pre maloletú vždy otcom. I zo strany matky je potrebné si uvedomiť, že vystaňovanie sa do cudziny prináša potrebu prispôsobovania sa neznámemu prostrediu, kultúre, jazyku, ale i právu. Je v prvom rade na matke, aby zvažila tieto riziká u seba a až následne, ak dôjde k prispôsobeniu sa všetkým aspektom života v cudzine, riešila otázku vystaňovania svojho dieťaťa. Vzhľadom k tomu podľa názoru súdu nie je udelenie súhlasu k vystaňovaniu v záujme dieťaťa. Preto súd rozhodol tak, že tento návrh matky zamietol.

46. Záverom súd dodáva, že 30.5.2024 bol podaný návrh otca na úpravu styku s maloletou vedený na tunajšom súde pod č. konania 29P/47/2024, kde vo veci bude vytýčený termín informatívneho stretnutia rodičov, eventuálne pojednávania a po vykonanom dokazovaní súd rozhodne o najvhodnejšej forme stretávania sa otca s dcérou. Zo strany otca súd zaznamenal pokus o dohodu s matkou ohľadne stretávania sa s dcérou (č.l.145-146) dňa 23.11.2023, na čo reagoval právny zástupca matky podaním zo dňa 6.12.2023 (č.l.147).

47. Už iba na okraj súd uvádza, že správanie každého z rodičov za akýchkoľvek okolností, ako aj ich vzájomná komunikácia by mali byť pre dieťa vždy pozitívnym príkladom v správaní, lebo dieťa počas svojho vývoja okrem iného preberá vzorce správania od svojich rodičov, a učí sa od nich. V záujme každého dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

48. O trovách konania rozhodol, súd podľa § 52 z. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 (pätnástich) dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1, 2 Civilný sporový poriadok) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 Civilný sporový poriadok).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd (§ 367 ods. 1 CSP).